

Zarządzenie Numer 123/2023
Prezydenta Miasta Ciechanów
z dnia 28.09.2023 roku.

w sprawie zatwierdzenia Programu Działalności Środowiskowego Domu Samopomocy typu A i B w Ciechanowie.

Na podstawie artykułu 4 ustęp 2 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 09 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dziennik Ustaw z 2020 roku pozycja 249) zarządza się co następuje:

Paragraf 1

Zatwierdzam Program Działalności Środowiskowego Domu Samopomocy Typu A i B w Ciechanowie w brzmieniu załącznika numer 1 i załącznika numer 2 do Zarządzenia.

Paragraf 2

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Prezydent Miasta Ciechanów
Krzysztof Kosiński

*Załącznik nr 1
do Zarządzenia Nr 123 /2023
Prezydenta Miasta Ciechanów
z dnia 28.09.2023 r.*

PROGRAM DZIAŁALNOŚCI
ŚRODOWISKOWEGO DOMU
SAMOPOMOCY TYPU A
W CIECHANOWIE

POSTANOWIENIA OGÓLNE:

Środowiskowy Dom Samopomocy typu A dla osób przewlekle psychicznie chorych działa na podstawie następujących aktów prawnych:

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.).
2. Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2123.z późn. zm.).
3. Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz.U. z 2020 r. poz. 249 z późn. zm.).
4. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. 2023 poz. 1270 z późn. zm.).
5. Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz.40 z późn. zm.).
6. Statutu ŚDS.
7. Regulaminu organizacyjnego ŚDS.

ORGANIZACJA DOMU:

Środowiskowy Dom Samopomocy typu A w Ciechanowie jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną Gminy Miejskiej Ciechanów. Dom jest ośrodkiem wsparcia dziennego. Mieści się przy ul. Niechodzkiej 14 o i jest przeznaczony dla 20 osób przewlekle psychicznie chorych.

Z usług Domu korzystać mogą osoby zamieszkujące na terenie Gminy Miejskiej Ciechanów. Istnieje możliwość przyjęcia osób spoza Gminy Miejskiej Ciechanów po podpisaniu stosownego porozumienia z Gminą odpowiednią do miejsca zamieszkania osoby chętnej. Porozumienie pozwala na stworzenie takiej możliwości w przypadku posiadania wolnych i niewykorzystanych miejsc przez mieszkańców Gminy Miejskiej Ciechanów.

Zakres usług i terapii:

Zakres usług Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych będzie koncentrował się na następujących celach głównych:

- podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności samodzielnego życia,
- podniesienie poziomu zaradności życiowej i sprawności psychofizycznej,
- przystosowanie do funkcjonowania społecznego w środowisku.

Cel ogólny funkcjonowania Domu:

Wsparcie osób chorych psychicznie zmierzające do osiągnięcia poprawy funkcjonowania społecznego przy jednoczesnym aktywizowaniu i motywowaniu ich do samodzielnego życia.

Cele szczegółowe Domu:

1. przygotowanie osób chorych psychicznie do samodzielnego radzenia sobie z trudnościami życia codziennego,
2. pomoc w przezwyciężaniu skutków własnej niepełnosprawności i we wszechstronnym rozwoju osób korzystających z usług Środowiskowego Domu Samopomocy,
3. kształtowanie u domowników odpowiednich postaw prospołecznych,
4. przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu podopiecznych i pomoc w ich integracji ze środowiskiem lokalnym,
5. zapobieganie społecznej izolacji,
6. pobudzenie poczucia przynależności społecznej,
7. pomoc rodzinom w akceptowaniu trudnej sytuacji życiowej związanej z niepełnosprawnością uczestników,
8. wsparcie w zakresie zapewnienia uczestnikom opieki prozdrowotnej.

Dom świadczy usługi w formie zajęć indywidualnych i grupowych. Zajęcia indywidualne prowadzone są na podstawie rozpoznanych deficytów uczestnika, przybierają formę nauki i praktycznych zajęć.

W ramach zajęć grupowych prowadzone są:

- 1. Treningi funkcjonowania w codziennym życiu, w tym:** (dbałości o wygląd zewnętrzny, nauki higieny, kulinarny, umiejętności praktycznych). Treningi te mają na celu przywrócenie lub podtrzymanie umiejętności i rozwijanie ich w samodzielnym życiu poprzez dbałości o higienę osobistą, wygląd zewnętrzny, dbanie o porządek, umiejętność przygotowywania posiłków i racjonalnego odżywiania, właściwego gospodarowania środkami finansowymi, obsługę komputera, obsługa sprzętu AGD i RTV, sprzątania, dbanie o rośliny.
- 2. Treningi umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów:** uczestnicy nabywają lub podtrzymują umiejętność nawiązywania kontaktu z innymi, pracy zespołowej, umiejętności słuchania, przemawiania, zachowań asertywnych oraz adaptacji społecznej.
- 3. Treningi umiejętności spędzania czasu wolnego:** polegają głównie na poszukiwaniu i rozwijaniu zainteresowań osób korzystających z tej formy wsparcia. Terapeuci zwracają

uwagę uczestnikom na prawidłowe zachowania w miejscach publicznych (kino, teatr itp.). Przez czytanie czasopism, książek, oglądanie wybranych programów i filmów zmierza się do rozwoju zainteresowań. Treningi uczą uczestników aktywnie i twórczo zagospodarować swój wolny czas.

- a. **Terapia zajęciowa:** (zajęcia plastyczne, biblioterapia, filmoterapia, muzykoterapia, trening ogrodniczy, krawiectwo, choreoterapia, zajęcia stolarskie), mające na celu wszechstronny rozwój poprzez realizację różnych form pracy wytwórczej.
- b. **Udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych**, które wspomagają integrację ze społecznością lokalną.
4. **Terapia ruchowa w tym:** zajęcia sportowe, turystyka i rekreacja (wycieczki), kinezyterapia, siłwoterapia (spacery). Terapia ma na celu kształtowanie i doskonalenie sprawności ruchowej, prawidłowego wzorca ruchowego, wydolności oddechowej, umiejętność współpracy w grupie, wdrażanie zdrowej rywalizacji, rozwijanie zainteresowań, promowanie pozytywnych wzorców spędzania aktywnie czasu wolnego.
5. **Poradnictwo psychologiczne:** konsultacje psychologiczne dla uczestników, doradztwo psychologiczne dla rodzin uczestników.
6. **Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.**
7. **Niezbędna opieka.**

Formy działań podejmowanych przez Dom dla osiągnięcia wyznaczonych celów:

W Domu prowadzone są indywidualne plany postępowania wspierająco - aktywizującego według planów rocznych, miesięcznych i tygodniowych. Za przygotowanie i realizowanie planów odpowiedzialni są terapeuci należący do zespołu wspierająco - aktywizującego. Plany realizowane są w porozumieniu z uczestnikami lub opiekunami. Indywidualne plany postępowania wspierająco - aktywizującego pomagają uczestnikom przy aktywnym ich udziale osiągnąć w miarę samodzielną egzystencję i integrację. Rozwijają cechy, takie jak: wytrwałość, kreatywność, zdolność do podejmowania decyzji, ale również poczucie wspólnoty, społecznej odpowiedzialności i odwagi. Kształtują zachowania akceptowane przez otoczenie, zgodnie z ogólnie przyjętymi normami zwyczajowymi.

Kryteria oceny efektów:

Uczestnik Domu podlega okresowej ocenie zespołu wspierająco – aktywizującego. Uwagi dotyczące funkcjonowania konkretnego uczestnika wpisuje się pod koniec każdego miesiąca jako

notatki zespołu wspierająco - aktywizującego. Notatki stanowią podstawę do formułowania wniosków z okresowej oceny, dokonywanej dwa razy w roku. Oprócz oceny efektów podejmowanych działań terapeutycznych dokonuje się w miarę potrzeb modyfikacji założeń oddziaływań zespołu wspierająco – aktywizującego w stosunku do konkretnego uczestnika. Dokonywana ocena działań według założeń zawartych w indywidualnych planach postępowania wspierająco - aktywizującego pozwoli zauważyć nawet najmniejsze zmiany w funkcjonowaniu osób korzystających z usług Domu. Konstruowanie i wdrażanie indywidualnych planów postępowania wspierająco - aktywizującego jest ważnym elementem prowadzenia rehabilitacji. Każde działanie zaplanowane w indywidualnym planie wspierająco - aktywizującym jest konsultowane z zespołem wspierająco – aktywizującym pracującym z daną osobą i poddawane weryfikacji. Aktywność uczestnika badana jest w czterech podstawowych obszarach: samoobsługi, kontaktów interpersonalnych, uczestnictwa w zajęciach zorganizowanych, wykorzystania czasu wolnego.

Przyjęte kierunki dalszego rozwoju:

Zarówno warunki lokalowe, jak i kadrowe w pełni zaspakajają obowiązujące standardy w zakresie funkcjonowania Środowiskowych Domów Samopomocy zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Przyjęte kierunki dalszego rozwoju ŚDS zakładają szkolenia dla pracowników w celu jak najpełniejszej realizacji oferty programowej dla uczestników. Pozwoli to na posiadanie wysoko wykwalifikowanej kadry, zwiększenie jej kompetencji i tworzenie nowych form wsparcia. W ciągu roku zaplanowane są dwa szkolenia wewnętrzne pracowników.

Dokument wymaga uzgodnienia przez Wojewodę Mazowieckiego, zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 09 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy, następnie zatwierdzenia dokumentu przez jednostkę samorządu terytorialnego prowadzącą dom.

Opracował: 19.09.2023 r. Dorota Sokołowska
(data i podpis kierownika ŚDS)

Zatwierdzam: 28.09.2023 r.

(data i podpis Prezydenta Miasta Ciechanów)

*Załącznik nr 2
do Zarządzenia Nr 123 /2023
Prezydenta Miasta Ciechanów
z dnia 28.09.2023 r.*

**PROGRAM DZIAŁALNOŚCI
ŚRODOWISKOWEGO DOMU
SAMOPOMOCY TYPU B
W CIECHANOWIE**

POSTANOWIENIA OGÓLNE:

Środowiskowy Dom Samopomocy typu B dla osób z niepełnosprawnością intelektualną działa na podstawie następujących aktów prawnych:

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.).
2. Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2123.z późn. zm.).
3. Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2020 r. poz. 249 z późn. zm.).
4. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. 2023 poz. 1270 z późn. zm.).
5. Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz.40 z późn. zm.).
6. Statutu ŚDS.
7. Regulaminu organizacyjnego ŚDS.

ORGANIZACJA DOMU:

Środowiskowy Dom Samopomocy typu B w Ciechanowie jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną Gminy Miejskiej Ciechanów. Dom jest ośrodkiem wsparcia dziennego. Mieści się przy ul. Strażackiej 7b i przeznaczony jest dla 20 osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Z usług Domu korzystać mogą osoby zamieszkujące na terenie Gminy Miejskiej Ciechanów. Istnieje możliwość przyjęcia osób spoza Gminy Miejskiej Ciechanów po podpisaniu stosownego porozumienia z Gminą odpowiednią do miejsca zamieszkania osoby chętnej. Porozumienie pozwala na stworzenie takiej możliwości w przypadku posiadania wolnych i niewykorzystanych miejsc przez mieszkańców Gminy Miejskiej Ciechanów.

Zakres usług i terapii:

Zakres usług Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z niepełnosprawnością intelektualną będzie koncentrował się na następujących celach głównych:

- podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności samodzielnego życia,
- podniesienie poziomu zaradności życiowej i sprawności psychofizycznej,
- przystosowanie do funkcjonowania społecznego w środowisku.

Cel ogólny funkcjonowania Domu:

Stałe korygowanie, kompensowanie i nauka zaburzonych funkcji poznawczych dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.

Cele szczegółowe Domu:

1. budowanie społeczności opartej na zasadzie wzajemnej życzliwości, zrozumienia, wsparcie w dążeniu do poprawy jakości życia i samodzielności,
2. nawiązanie pozytywnych kontaktów ze światem zewnętrznym, integrację ze społecznością, poprawę funkcjonowania w rodzinie,

3. usamodzielnienie uczestników domu w zakresie podstawowych umiejętności życiowych, przyuczanie do wykonywania prac z zakresu gospodarstwa domowego,
4. aktywizację uczestników, rozwijanie inwencji twórczej, motywowania do działania i rozwoju, rozbudzanie i podtrzymywanie zdolności, zainteresowań,
5. podnoszenie poziomu aktywności fizycznej, psychicznej oraz twórczej,
6. zwiększenie umiejętności manualnych, percepcyjnych i ruchowych,
7. nabywanie umiejętności zdrowego stylu życia oraz umiejętności niezbędnych w procesie leczenia,
8. poprawę samooceny,
9. podnoszenie kompetencji w zakresie życia z problemami zdrowotnymi
10. rozwijanie umiejętności aktywnego życia i organizacji czasu wolnego,
11. udział w różnych formach terapii (muzykoterapia czynna i bierna, choreoterapia, biblioterapia, zajęcia plastyczne, teatroterapia, filmoterapia, trening krawiecki),
12. wspieranie i współpraca z rodziną w kwestiach związanych z niepełnosprawnością uczestników.

Oprócz wsparcia psychologicznego i pedagogicznego uczestnicy mogą korzystać z treningów i terapii tj.

1. Treningi funkcjonowania w codziennym życiu, w tym: (dbałości o wygląd zewnętrzny, nauki higieny, kulinarny, umiejętności praktycznych). Treningi te mają na celu naukę podstawowych czynności samoobsługowych, utrwalanie i podtrzymywanie poznanych nawyków samoobsługowych, wyrobienie nawyków dostosowania ubioru do pogody i pory roku oraz jego estetyczności, dbania o higienę, przygotowywania prostych posiłków, nauka dysponowania środkami finansowymi.
2. Treningi umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów: uczestnicy nabywają lub podtrzymują umiejętności inicjowania, podejmowania relacji i radzenia sobie z codziennymi trudnościami, doskonałą umiejętność właściwego wyrażania i określania emocji.
3. Treningi umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej: komunikacja alternatywna przeznaczona jest dla osób, które nie mogą mówić lub nie używają mowy do komunikacji, często mając także problemy ze rozumieniem mowy. Celem oddziaływań w tym przypadku jest znalezienie takiej formy ekspresji, która stanie się dla osoby niemówiącej stałym sposobem na porozumiewanie się z otoczeniem.
4. Treningi umiejętności spędzania czasu wolnego: polegają głównie na rozwijaniu i wzbogacaniu zainteresowań, nabywaniu umiejętności samodzielnej organizacji czasu wolnego, promowaniu pozytywnych wzorców spędzania wolnego czasu;
 - a. Terapia zajęciowa: (muzykoterapia czynna i bierna, choreoterapia, biblioterapia, zajęcia plastyczne, teatroterapia, filmoterapia, trening krawiecki). Treningi mają na celu pobudzanie do pracy poprzez kreatywną formę zajęć, utrzymywanie aktywności i współpracy w grupie,
 - b. Udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych, które wspomagają integrację ze społecznością lokalną.
5. Terapia ruchowa w tym: zajęcia sportowe, turystyka i rekreacja (wycieczki), kinezyterapia, silwoterapia (spacery). Terapia ma na celu rozwijanie, doskonalenie i

podtrzymywanie sprawności fizycznej, doskonalenie koordynacji wzrokowo- ruchowej, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, integracja ze społecznością lokalną.

Formy działań podejmowanych przez Dom dla osiągnięcia wyznaczonych celów:

W Domu prowadzone są indywidualne plany postępowania wspierająco - aktywizującego według planów rocznych, miesięcznych i tygodniowych. Za przygotowanie i realizowanie planów odpowiedzialni są terapeuci należący do zespołu wspierająco - aktywizującego.

Plany realizowane są w porozumieniu z uczestnikami lub opiekunami. Indywidualne plany postępowania wspierająco - aktywizującego pomagają uczestnikom przy aktywnym ich udziale, osiągnąć w miarę samodzielną egzystencję i integrację. Rozwijają cechy, takie jak: wytrwałość, kreatywność, zdolność do podejmowania decyzji, ale również poczucie wspólnoty, społecznej odpowiedzialności i odwagi. Kształtują zachowania akceptowane przez otoczenie, zgodnie z ogólnie przyjętymi normami zwyczajowymi.

Kryteria oceny efektów:

Uczestnik Domu podlega okresowej ocenie zespołu wspierająco – aktywizującego. Uwagi dotyczące funkcjonowania konkretnego uczestnika wpisuje się pod koniec każdego miesiąca jako notatki zespołu wspierająco - aktywizującego. Notatki stanowią podstawę do formułowania wniosków z okresowej oceny, dokonywanej dwa razy w roku. Oprócz oceny efektów podejmowanych działań terapeutycznych dokonuje się w miarę potrzeb modyfikacji założeń oddziaływań zespołu wspierająco – aktywizującego w stosunku do konkretnego uczestnika. Dokonywana ocena działań według założeń zawartych w indywidualnych planach postępowania wspierająco - aktywizującego pozwoli zauważyć nawet najmniejsze zmiany w funkcjonowaniu osób korzystającą z usług Domu.

Konstruowanie i wdrażanie indywidualnych planów postępowania wspierająco - aktywizującego jest ważnym elementem prowadzenia rehabilitacji. Każde działanie zaplanowane w indywidualnym planie wspierająco - aktywizującym jest konsultowane z zespołem wspierająco – aktywizującym pracującym z daną osobą i poddawane weryfikacji. Aktywność uczestnika badana jest w czterech podstawowych obszarach: samoobsługi, kontaktów interpersonalnych, uczestnictwa w zajęciach zorganizowanych, wykorzystania czasu wolnego.

Przyjęte kierunki dalszego rozwoju:

Zarówno warunki lokalowe, jak i kadrowe w pełni zaspakajają obowiązujące standardy w zakresie funkcjonowania Środowiskowych Domów Samopomocy zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Przyjęte kierunki dalszego rozwoju ŚDS zakładają szkolenia dla pracowników w celu jak najpełniejszej realizacji oferty programowej dla uczestników. Pozwoli to na posiadanie wysoko wykwalifikowanej kadry, zwiększenie jej kompetencji i tworzenie nowych form wsparcia. W ciągu roku zaplanowane są dwa szkolenia wewnętrzne pracowników.

Dokument wymaga uzgodnienia przez Wojewodę Mazowieckiego, zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 09 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy, następnie zatwierdzenia dokumentu przez jednostkę samorządu terytorialnego prowadzącą dom.

Opracował: 19.09.2023r. Dorota Sokołowska
(data i podpis kierownika ŚDS)

Zatwierdzam: 28.09.2023 r.....
(data i podpis Prezydenta Miasta Ciechanów)